

วิกฤตความเหลื่อมล้ำ! ผลสำรวจชี้โรงเรียนรัฐเคนยาขาดแคลน ICT หนัก
เด็กชนบทนับล้านเสี่ยงตกขบวนเศรษฐกิจยุค AI

ที่มา : เว็บไซต์ <https://www.the-star.co.ke/business/2026-05-23-new-drive-reveals-huge-gap-in-ict-for-public-schools>

ในขณะที่เคนยากำลังเร่งผลักดันตัวเองสู่การเป็นศูนย์กลางด้านปัญญาประดิษฐ์และนวัตกรรมดิจิทัลในแอฟริกาตะวันออก แต่ช่องว่างด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ขยายกว้างขึ้นในโรงเรียนพื้นที่ชนบทและกิ่งเมืองกำลังกลายเป็นภัยคุกคามสำคัญที่อาจปิดกั้นผู้เรียนหลายล้านคนออกจากระบบเศรษฐกิจแห่งอนาคต

ประเด็นความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นหัวใจสำคัญในการประชุมประจำปีของสมาคมโรตารีสากล ณ เมืองไนวาชา ในสัปดาห์นี้ โดยนายยีนกา บาบาลอลา ว่าที่ประธานโรตารีสากล ได้กล่าวเตือนว่า ทักษะความรู้ดิจิทัล ได้กลายเป็นเงื่อนไขสำคัญพื้นฐานสำหรับการมีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ AI กำลังเข้ามาปรับโฉมตลาดแรงงานและการดำเนินธุรกิจทั่วโลก

เพื่อเป็นการนำร่องแก้ปัญหา สโมสรโรตารีได้เปิดตัว ห้องปฏิบัติการดิจิทัลมูลค่า 40,000 ดอลลาร์สหรัฐ (ราว 5.2 ล้านบาท) ให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาเมเรรา ซึ่งมีนักเรียนเกือบ 4,000 คน โดยเน้นย้ำว่าการให้

เด็กได้สัมผัสกับเทคโนโลยีตั้งแต่เนิ่นๆ จะช่วยสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และสร้างแรงบันดาลใจสู่เส้นทางอาชีพในกลุ่ม STEM (วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี, วิศวกรรม และคณิตศาสตร์)

ข้อมูลจากการสำรวจร่วมระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลการสื่อสารแห่งเคนยา (CAK) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (KNBS) สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมที่ยังรากลึก ดังนี้

- การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต มีชาวเคนยาเพียง ร้อยละ 35 เท่านั้นที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต
- การใช้งานคอมพิวเตอร์ ในพื้นที่ชนบทมีอัตราการใช้งานเพียง ร้อยละ 7.3 เมื่อเทียบกับเขตเมืองที่มีสัดส่วนสูงถึงกว่าร้อยละ 20
- พื้นที่วิกฤต ในเทศมณฑลที่ห่างไกล เช่น ตูร์กานา, เวสต์โปคอต, มาร์ซาบิต และทานาริเวอร์ อัตราการใช้อินเทอร์เน็ตยังคงต่ำกว่าร้อยละ 17

นอกจากนี้ รายงานประจำปี 2026 จากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) ยังระบุว่า ครึ่งเรือนในเมืองเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ถึงร้อยละ 81.6 ขณะที่ครึ่งเรือนในชนบทเข้าถึงได้เพียงร้อยละ 26 เท่านั้น

แม้เคนยาจะพยายามนำเสนอภาพลักษณ์การเป็น "Silicon Savannah" ของแอฟริกา ด้วยการดึงดูดการลงทุนในด้าน AI ฟินเทค และคลาวด์คอมพิวติ้ง แต่นักวิเคราะห์เตือนว่าประเทศกำลังเผชิญความเสี่ยงที่จะเกิด "เศรษฐกิจสองสปีด" ซึ่งเป็นสถานะที่นักเรียนในเมืองสามารถเข้าถึงเครื่องมือ AI และทักษะการเขียนโปรแกรมได้ ในขณะที่เด็กในชนบทหลายคนกลับถูกตัดขาดจากโลกดิจิทัลอย่างสิ้นเชิง

ผลการสำรวจจากกลุ่มพันธมิตร Elimu Yetu พบว่า แม้โรงเรียนประถมรัฐกว่าร้อยละ 94.7 จะมีไฟฟ้าใช้แล้ว แต่ส่วนใหญ่ยังคงขาดแคลนอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ขาดอุปกรณ์ดิจิทัล ขาดการฝึกอบรมครู และไม่มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานได้จริงที่ผ่านมามีหน่วยงานจากภาคเอกชนและระหว่างประเทศพยายามเข้ามาให้ความช่วยเหลือ เช่น สหภาพยุโรป (EU) ประกาศเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้แก่โรงเรียนรัฐ 363 แห่งในพื้นที่ห่างไกลภายใต้โครงการ Last Mile Connectivity พันธมิตรเทคโนโลยี บริษัทชั้นนำอย่าง Huawei, Safaricom และ UNICEF ได้ร่วมสนับสนุนโครงการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อขยายทักษะดิจิทัลสู่ชุมชนชนบท

อย่างไรก็ตาม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคการศึกษา มองว่า โครงการที่กระจุกกระจายและแยกส่วนเหล่านี้ อาจไม่เพียงพอ ที่จะปิดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลที่กำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ได้ในระยะยาว

ความคิดเห็นของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงไนโรบี

เศรษฐกิจดิจิทัลของเคนยากำลังเติบโตแบบ “ไม่สมดุล” เพราะกลุ่มผู้บริโภคเมืองเปิดรับบริการดิจิทัล AI และ e-commerce สูงขึ้นต่อเนื่อง แต่ประชากรอีกจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

ทำให้ตลาดเคนยาในช่วงนี้ไม่สามารถใช้กลยุทธ์เดียวครอบคลุมทั้งประเทศได้ ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยอาจต้องพิจารณาเคนยาเป็น “ตลาดหลายระดับ” โดยกลุ่มลูกค้าในไนโรบี มอมบาซา และเมืองเศรษฐกิจหลัก มีแนวโน้มตอบรับบริการออนไลน์ ระบบ AI และแพลตฟอร์มดิจิทัลได้รวดเร็ว ขณะที่ตลาดนอกเมืองยังต้องพึ่งพาช่องทาง hybrid ระหว่างออฟไลน์กับออนไลน์ การออกแบบบริการหรือระบบขายที่ใช้งานได้แม้ในพื้นที่อินเทอร์เน็ตไม่เสถียร จะมีความสำคัญมากกว่าการแข่งขันด้านเทคโนโลยีขั้นสูงเพียงอย่างเดียว จึงเป็นการเปิดโอกาสของธุรกิจไทยในกลุ่ม Edtech, Digital Learning, Cloud Service, Telecom Support และอุปกรณ์ ICT โดยเป็นกลุ่มราคา ตั้งแต่ราคากลางจนถึงเข้าถึงง่าย เพราะการขาดระบบที่สามารถขยายการเข้าถึงได้จริงในต้นทุนที่เหมาะสม โดยเฉพาะเครื่องมือการเรียนรู้ที่รองรับการใช้งานผ่านมือถือ ระบบจัดการห้องเรียนออนไลน์ที่ใช้ Bandwidth ต่ำ หรือโซลูชันที่ทำงานได้ในพื้นที่โครงสร้างพื้นฐานจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับสภาพตลาดของแอฟริกาตะวันออกมากกว่าระบบที่ออกแบบสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว

ขณะนี้รัฐบาลและภาคเอกชนเคนยาผลักดัน AI อย่างรวดเร็ว อาจทำให้ภาคธุรกิจต้องการแรงงานดิจิทัลเพิ่มขึ้นเร็วกว่าศักยภาพการผลิตบุคลากรในประเทศ ผู้ประกอบการไทยที่มีบริการด้าน Outsourcing, Digital Training, Software Implementation หรือ Technical Support จึงมีโอกาสเข้าสู่ตลาดมากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจที่สามารถเชื่อม “การพัฒนาทักษะ” เข้ากับ “การใช้งานจริงทางธุรกิจ” ได้ เพราะตลาดเคนยาเริ่มให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีที่สร้าง Productivity ได้จริง มากกว่าการลงทุนเชิงพาณิชย์ด้านดิจิทัลเพียงอย่างเดียว

แหล่งที่มา : <https://www.the-star.co.ke/business/2026-05-23-new-drive-reveals-huge-gap-in-ict-for-public-schools>

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงไนโรบี

1 กรกฎาคม 2569